

XXVI. ÉVFOLYAM
2026. SZEPTEMBER

ÉTA-HÍREK

A „Fogadj El” Alapítvány szajki Napközi Otthona

Tartalom

3. oldal

Nyári rekreációs táborok

4. oldal

Családi nyaralás

5. oldal

Minivasút, csillagles és ijászat – jövőre folytatjuk!

6. oldal

Montázs

7. oldal

Hamarosan elérhetőek lesznek az IN-HABIT projekt első kézzelfogható eredményei

8. oldal

Az ÉTA ismét részt vett a Sziget Fesztivál Civil Szigetén

9–12. oldal

„Minden napban ott rejlik a csoda lehetősége”
Interjú Regényi Enikő Máriával, a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány kuratóriumi elnökével

13. oldal

Tudomány, közösség és elfogadás
– nagy sikerrel rendezték meg a Nyitott Kapu programot Szajkon

14. oldal

Jogász válaszol

15. oldal

Belső pályázataink által
támogatott tagszervezeteink listája 2026 évben

16. oldal

Értelmi fogyatékkal élő színészek,
nemzetközi színvonalú társulat
– a Baltazár különleges világa

Az újság megjelenését a Belügyminisztérium Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkárság támogatja.

Nyári rekreációs táborok

Az egyhetes ÉTA rekreációs programok célja a 2026-os évben is a fogyatékkal élő embereket tartósan gondozó szakemberek pszichés egyensúlyának támogatása, a kiégettségi állapot elkerülésének és munkakörük hosszú távú megtartásának segítése (az ÉTA honlapjáról). A három tábor az idén is a festői Regens Wagner Közhasznú Alapítvány vendégházában, Balatonmáriafürdőn került megrendezésre.

A táborok résztvevői az idén is az ÉTA Országos Szövetség tagszervezeteinél dolgozó segítő szakemberek voltak.

A három turnusban összesen 6 szervezettől 21 fő segítő dolgozó volt jelen a programokon.

A táborok az alábbi időpontokban zajlottak:

I. csoport: június 29.–július 5.

II. csoport: július 27.–augusztus 2.

III. csoport: augusztus 3–9.

A tematika mindhárom csoportban hasonlóan épült fel:

Első nap: a megérkezés utáni berendezkedést követően, egy rövid „eligazításon” vettek részt a jelentkezők, amelynek részletei a következők voltak: *Hogyan érzem magam pillanatnyilag? Van-e olyan területe az életemnek, ami jelenleg különösen foglalkoztat? Le tudom-e tenni vagy szeretném a héten kibeszélni?* Ezután bemutatkoztak a táborlakók, majd megbeszéltük a csoportszabályokat, és a technikai információkat. Szót ejtettünk a napi 2x1,5-2 órás közös beszélgetésekről, meditációkról és a társasjátékozásról, az opcionális közösségi programokról (közös étkezések, esti közösségi programok – pl. séta, fagyizás). Ismerkedés és ráhangolódás volt az utolsó előtti napirendi pont. A tábor során említett témákról készült információs anyaga, a pozitív és negatív érzések listája, valamint a *FILÉ módszer* táblázata kiosztásra került csoporttagok részére, azzal a megjegyzéssel, hogy ha ezzel kapcsolatban kérdés merülne fel, bátran keressenek meg.

A napok felépítése az idei évben sem változott. Az előző évihez hasonló, keddtől péntekig a következő volt:

● Reggel 9 órától egy rövid relaxáció után, közös beszélgetést tartottunk egy önfejlesztő kártyacsomag se-

gítségével. Az „55 kérdés pozitív és tartalmas beszélgetésekhez” kérdéseinek diskurzusa nemcsak a csoport többi tagjával való kapcsolódásra teremtett lehetőséget, de a lelki egészségre is pozitív hatással bírt. Az első napon átadott, összeállított „tananyagot” részleteiben nem tárgyaltuk, de ezekben a beszélgetésekben szinte minden témát említettünk.

● Este 6 órától 15-20 perces meditáció után játszottunk. A játék egy örömteli, önmagáért való tevékenység, egyszerű feszültség-levezető eszköz. Az „Igaz vagy hamis?” interaktív kvíz társasjáték 1000 elképesztő állítás és tény, ill. a gyors tippelés játéka. A „Dobble” társasjáték – a megfigyelés és gyors reflexek kártyajátéka, egy gyors pergős, könnyen tanulható játék. Két új játék is bekerült a 2026-os évben: Egy kockajáték, mely szimbolikus jeleivel a kreativitást segíti, illetve egy szinkereső memóriajáték.

Új elemekkel is bővült a „szolgáltatásaink” köre:

● Csütörtökön a II. csapat hajóval Balatongyörök és Szigliget érintésével Badacsonyra látogatott. Rendkívül jól érezte magát a társaság, örök élmény marad az utazás.

● Pénteken és szombat délután az I. és a III. csapat frissítő hátmasszázsra mehetett.

● Szombaton délelőtt *mindfulness kártyák* segítségével összefoglaltuk a héten „tanultakat”.

● Szombaton kora este isteni süteményekkel búcsúztattuk el a táborlakókat. Ezután kézműves foglalkozás keretében emléket készítettek a résztvevők maguk és az ÉTA Országos Szövetség számára.

A köztes időben balatoni fürdőzés, séta, fagyizás, kirándulás, esti játék, diszkó és sok-sok beszélgetés egészítette ki a közös programokat.

Hét szervezettől összesen 18 fő vett részt a nyári rekreációs programokon.

A program beszélgetései 2026-ban is a csoportvezető szándéka szerint, az érzelmeink megélése, átélése, a jelenlét és a választás köre szerveződtek. Ahogy az idei évben is fájó volt a társaktól, a Balatonmáriafürdői Regens Wagner Vendégházról és a Balatontól való búcsúzás.

Sarkadi Gabriella (Mentál Gabi)

Családi nyaralás

Az ÉTA Szövetség által megvalósított családi programok Balatonmáriafürdőn: hat éjszaka/turnus távol a mindennapoktól, közös programokkal, kirándulásokkal, beszélgetésekkel és pihenéssel. Kívülről nézve egyszerű nyaralás. Egy olyan család számára azonban, amelynek egyik tagja fogyatékkal él, a közös utazás sokszor jóval összetettebb feladat annál, mint amit a „nyaralás” szó elsőre sugall. A szervezés hátterében számos olyan szempont jelenik meg, amelyet más családoknak talán nem kell mérlegelniük. Mennyire elfogadó a környezet? Hogyan reagál a családtag az új helyzetekre? Hogy fogadja őt a többi vendég? Mi történik, ha elfárad, túlterhelődik, vagy váratlan helyzet alakul ki? A nyaralás ezért sok esetben már az indulás előtt komoly szervezést és előrelátást igényel.

A fogyatékkal élő családtagot nevelő vagy gondozó családok mindennapjaiban számos olyan feladat van, amely a külvilág számára láthatatlan. A családok terhére beszélve gyakran elsősorban a konkrét gondozási feladatokra gondolunk. A helyzet azonban ennél összetettebb. Jelentős energiát igényel az állandó készenlét, a folyamatos előre tervezés, a környezethez való alkalmazkodás feladata. A szociális szolgáltatásokban a tehermentesítés fogalma elsősorban konkrét segítségnyújtási formákhoz kapcsolódik: például házi segítségnyújtáshoz, nappali ellátáshoz, átmeneti gondozáshoz, tanácsadáshoz vagy más támogató szolgáltatásokhoz. Ezeknek természetesen meghatározó szerepük van, a tehermentesítés azonban nem kizárólag azt jelenti, hogy a család bizonyos feladatokat másra bízhat. Legalább ilyen fontos annak meg tapasztalása is, hogy a családtagok nincsenek egyedül a rájuk nehezedő terhekkel, marad energiájuk az élet örömtelibb megélésére.

Egy jól megszervezett, akadálymentes és támogató nyaralás ebből a szempontból sajátos tehermentesítő szolgáltatásként értelmezhető. A családnak nem kell

minden programot önállóan megszerveznie. Nem szükséges minden helyszín hozzáférhetőségét előzetesen felmérnie, minden lehetséges helyzetre külön felkészülnie. A szervezett programok és a támogató környezet biztonságot teremtenek, és csökkentik azt a folyamatos kontrollt, amely a mindennapokban sokuk számára természetes, de megterhelő működésmóddá válik.

A balatoni programban részt vevő 25 család, összesen 70 fő, 2026 nyarán turnusonként hét napot, hat éjszakát tölthetett Balatonmáriafürdőn, a *Regens Wagner* vízparti vendégházában, befogadó, akadálymentesített környezetben. A szállás és teljes ellátás mellett közös kirándulások, hosszú beszélgetések, közös játék, kézműves foglalkozások is szerepeltek a kínálatban, kísérőkkel, akik szükség szerint támogatták a családokat a részvételben, a felmerülő helyzetek megoldásában.

A szociális szakma feladata a családok életminőségének támogatása is – beleértve a pihenéshez, a közösségi részvételhez és a közös élményekhez való hozzáférést. Vajon mekkora támogatásra van szükségük ezeknek a családoknak az év fennmaradó 51 hetében? Erre a kérdésre ez az üdülési program természetesen nem tud választ adni, arra azonban képes, hogy láthatóvá tegye magát a kérdést.

Vajna-Vormair Katalin

Minivasút, csillagles és íjászat – jövőre folytatjuk!

Balaton pancsolás, kastélylátogatás, vízi vetélkedő, naplementés túra, életmentés, csillagles és íjászat – az ÉTA Országos Szövetség nyári érzékenyítő tábora idén sem hagyott időt az unatkozásra. A diákok és kísérő pedagógusai élményekkel, új ismeretekkel és egy újabb felejthetetlen közös történettel gazdagodtak Balatonmárfürdőn.

Ahogy az már több mint egy évtizede megszokottá vált, idén sem maradhatott ki az ÉTA Országos Szövetség hagyományos programjai közül az ÉTA Diák Önkéntes és Közösségi Szolgálat érzékenyítő programsozrata. Az augusztus közepén megrendezett tábornak ezúttal is a balatonmárfürdői Regens Wagner Vendégház adott otthont.

Az időjárás egész héten kitett magáért: szikrázó napsütés és igazi nyári meleg fogadta a diákokat, és az őket kísérő koordinátor pedagógusokat. Bár a rendkívüli aszály következtében a Balaton vízszintje drasztikusan megcsappant, a táborozók így is lelkesen pancsoltak, napoztak és élvezték a tóparti élet minden örömét. A szobák elfoglalását követően rögtön kezdetét vette a kreatív csapatépítő vetélkedő Molnár Mária és Vadoba Melinda pedagógusok vezénylete alatt. Mire mindenki észbe kapott, az addig külön érkezett résztvevőkből máris vidám csipet-csapat formálódott. A délután hátralévő része önfeléd balatoni hűsöléssel és bandázással telt – komoly szakmai nyelven ezt akár intenzív közösségépítésnek is nevezhetnénk.

Másnap a társaság Keszthely felé vette az irányt. A Festetics-kastély termeinek bejárása után a történelmi modellvasút-kiállításon pillanatok alatt mindenki óriás-sá változott a parányi mozdonyok és aprólékosan megépített tájak között. A szikrázó napsütésben tett kirándulást este szabadtéri mozizás koronázta meg: a balatonmárfürdői szabadstrandon a *Swing* című filmet nézhették meg az érdeklődők.

Vasárnapra a hőmérő úgy döntött, hogy ő is benevez a tábor leglelkesebb résztvevője címért. A szinte fullasztó kánikulában Kolozsi Tamás és Dancsó Melinda pedagógusok vízi vetélkedőre hívták a diákokat. A Balaton csekélyke vízében zajló feladatok hatalmas lelkesedést váltottak ki – és ebben a melegben aligha lehetett volna ennél népszerűbb programot kitalálni.

Hétfőn a délelőtti szabadprogram és a közös főzés után komolyabb, de annál fontosabb téma került terítékre. Acsai Éva pedagógus megtartotta a már hagyománnyá vált elsősegély-bemutatóját. Az újraélesztés

helyes módját ezúttal is a magával hozott gyakorlóban szemléltette, majd a KRESZ-vizsgára készülő nebulók maguk is kipróbálhatták az életmentő beavatkozást. A baba szerencsére hősiiesen viselte a sok lelkes életmentőt. A korai vacsorát követően a csapat naplementés túrára indult a *Bokros-hegyen* található *Hamvas Béla-kilátó*hoz. A szinte sportteljesítménynek is beillő séta kellemes beszélgetéssel telt, így a megtett kilométerek is gyorsabban fogytak. A kilátóból pedig olyan panoráma tárult a túrázók elé, amelyért még a fáradtabb lábak is hajlandók voltak megbocsátani.

Másnap délelőtt következett a diákok egyik kedvenc programja, az *Enyedi Krisztián* pedagógus által összeállított *QR-kódos verseny*. A feladatokat egy interaktív videóból, *Professzor K* tolmácsolásában ismerhették meg a résztvevők. A csapatoknak nemcsak gyorsaságra és leleményességre, hanem jó együttműködésre is szükségük volt – és persze arra, hogy a telefonok éppen akkor ne akarjanak önálló életet élni.

Estefelé megérkezett a sokak által várva várt csillagászati bemutatóval és távcsövével *Bencze Balázs*. A különféle égitestekről a matematika és a humor sajátos fűszerezésével mesélt lelkes közönségének. Végül a Holdat is sikerült valódi lencsevégre kapni, így az este végére mindenki egy kicsit közelebb kerülhetett a csillagokhoz – és ehhez még csak el sem kellett hagyniuk a vendégház területét.

A tábor utolsó napján új vendég érkezett: *Kaszás Máté* világbajnok távlövő íjász, aki autizmussal él. Őszinte motivációs előadásában beszélt a diagnózist követő, depresszióval terhelt évekről és arról a hosszú útról, amelyen a sport segítségével fokozatosan magamögött tudta hagyni az önmarcangoló lelki válságot. Mint elmondta, pszichiátere is nagyon büszke arra, hogy ma már közönség előtt is képes megnyílni és beszélni a traumáiról. *Máté* magával hozta sporteszközeit is, amelyeket egyenként bemutatott a résztvevőknek. Az íjat a bátrabbak kézbe is vehették, bár valódi lövésre a helyszín adottságai miatt nem nyílt lehetőség. Talán nem is baj: így mindenki, minden ablak és minden környékbeli fa sértetlenül zárhatta a tábor.

Ebéd után elérkezett a táborzáró „ünnepe”, ahol fény derült arra is, hogyan szerepeltek a csapatok a különféle vetélkedőkön. A hetet születésnapj tortá koronázta meg: közösen köszöntötték fel az összes korábbi és közeljövőbeli születésnapos diákot.

A hazautazásra augusztus 20-án, az államalapítás ünnepének délelőttjén került sor. A vonat felé tartó diákok szinte végig arról beszéltek, mennyire jól érezték magukat, és milyen nehéz elhinniük, hogy máris véget ért a tábor. Egyvalamiben azonban mindenki egyetértett: alig várják a következő nyarat, amikor remélhetőleg még többen gyűlhetnek össze, hogy ismét felejthetetlen, tartalmas és kalandos napokat töltsenek együtt.

Hamarosan elérhetőek lesznek az IN-HABIT projekt első kézzelfogható eredményei

Az *IN-HABIT* egy hároméves projekt, ami a fogyatékossgal élő emberek támogatott lakhatásának fejlesztésén dolgozik. A kezdeményezés célja, hogy elősegítse az önálló életvitelt, támogassa a közösségi alapú lakhatási megoldások terjedését, valamint erősítse a különböző szektorok közötti együttműködést. A projektet széles körű nemzetközi partnerség valósítja meg. A konzorcium koordinátora az *EASPD* (Belgium), partnerei pedig az *EURHONET* (Belgium), a *DELPHIS* (Franciaország), az *ACER* (Olaszország), a *PETAGMA Association* (Görögország), az *ÉTA Országos Szövetség* (Magyarország), a *DFI* (Írország) és az *UBC* (Lengyelország).

Az elmúlt hónapokban több fontos feladattal is elkészültünk. Lezárult a kérdőíves adatfelvétel és az eredmények feldolgozása, valamint megvalósultak a fókuszcsoporthozos beszélgetések is. Különösen büszkék vagyunk arra, hogy a magyarországi fókuszcsoporthozos beszélgetésbe mind a négy célcsoportból sikerült résztvevőket bevonnunk: fogyatékossgal élő embereket és támogatóikat, a szociális szolgáltatásokban dolgozó szakembereket, a lakhatási szektorban dolgozó szakembereket, valamint a helyi hatóságok képviselőit. A sokszínű résztvevői körnek köszönhetően a beszélgetések során számos értékes tapasztalat, nézőpont és fejlesztési javaslat került felszínre. A fókuszcsoporthozos beszélgetés segített a kérdőíves kutatás eredményeinek közös értelmezésében, és tovább árnyalták a fogyatékossgal élő emberek magyarországi lakhatási helyzetéről kialakult képet.

A magyarországi kutatás eredményeinek feldolgozását követően elkészítettük a kutatási beszámolót, amit időközben továbbítottunk nemzetközi partnereinknek. Jelenleg a projekt következő fontos lépése zajlik:

a partnerek az öt részt vevő ország – *Franciaország, Olaszország, Görögország, Írország és Magyarország* – kutatási eredményeinek összevetésén és az összesített nemzetközi kutatási beszámoló elkészítésén dolgoznak. Ez lehetőséget ad arra, hogy ne csak az egyes országok sajátosságait lássuk, hanem azokat a közös kihívásokat és mintázatokat is azonosítsuk, amelyek európai szinten is meghatározóak a fogyatékossgal élő emberek lakhatása szempontjából.

Közben a projekt másik fontos feladata, a jó gyakorlatok kiválasztása is lezárult. A korábban beérkezett 54 pályázat közül a szakértői értékelést és a projekt tanácsadó testületének véleményezését követően végül 10 jó gyakorlat került be a nemzetközi gyűjteménybe, további három kezdeményezés pedig elismerésben részesült. A kiválasztott gyakorlatok hamarosan egy önálló kiadványban lesznek megtekinthetők. Nagyon várjuk már a gyűjtemény megjelenését, hiszen ez lesz az *IN-HABIT projekt* első kézzelfogható eredménye. A kiadvány inspiráló, mások számára is követhető jó példákat mutat be az inkluzív, támogatott lakhatás terén.

Az *IN-HABIT* projekt következő időszaka is izgalmas feladatokat tartogat. A kutatási eredmények és a jó gyakorlatok összegyűjtése fontos alapot teremt ahhoz, hogy a következő években közösen dolgozhassunk egy befogadóbb, az önálló életvitelt jobban támogató lakhatási rendszer kialakításán.

A projekttel kapcsolatos híreket és aktualitásokat az *ÉTA Országos Szövetség* honlapján és Facebook-oldalán, valamint az *EASPD* honlapján követhetitek nyomon. Az érdeklődők emellett a projekt angol nyelvű hírlevelére is feliratkozhatnak.

A projekt azonosítója: 101243908 – IN-HABIT – ERASMUS-EDU-2025-PCOOP-ENGO

Hegedűs Hanga

Az ÉTA ismét részt vett a Sziget Fesztivál Civil Szigetén

Augusztus 11-én a Színfogó Egyesület jóvoltából az ÉTA Országos Szövetség is bemutatkozhatott a Sziget Fesztivál Civil Szigetén. A Lámpás '92 Alapítvánnyal közösen 11 és 19 óra között vártuk a fesztiválozókat, akik játékos és kreatív programokon keresztül ismerkedhettek meg szervezeteink munkájával.

A kintlét fontos lehetőséget teremtett arra, hogy az ÉTA szélesebb közönséghez is eljuttassa az értelmi fogyatékkal élő emberek érdekvédelmével kapcsolatos üzeneteit, valamint bemutassa a Szövetség által nyújtott szolgáltatásokat és a tagszervezetekkel közösen végzett szakmai munkát. A *Civil Szigeten* való jelenlétünk hozzájárult ahhoz is, hogy a fesztiválozók közelebbről megismerhessék az ÉTA céljait, tevékenységét és az inkluzív társadalomért végzett munkáját.

A nap folyamán a Lámpás '92 Alapítvány munkatársainak segítségével a látogatók saját kezűleg készíthettek színes karkötőket kötélveréssel. A kreatív program ezúttal is sok érdeklődőt vonzott, a résztvevők pedig egy-egy egyedi, saját készítésű emlékekkel térhettek haza.

A fesztiválozókat az ÉTA-kvíz is várta, amely játékos formában adott lehetőséget arra, hogy próbára tegyék tudásukat az értelmi fogyatékkal élő emberek életével, jogaival és a társadalmi befogadással kapcsolatban. A helyes válaszokat ÉTA-logós lufival jutalmaztuk.

A nap különlegességéhez az is hozzájárult, hogy Bódis Kriszta, a nemzeti társadalmpolitikai stratégia megalkotásáért, valamint az oktatási, szociális és egészségügyi területek horizontális összehangolásáért felelős kormánybiztos is ellátogatott hozzánk. A Lámpás '92 Alapítvány munkatársaival közösen karkötőt készített, miközben lehetőségünk nyílt arra is, hogy személyesen megismerjük őt, és beszélgessünk az ÉTA munkájáról, valamint a fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadásának fontosságáról. Különösen értékesek számunkra az ilyen találkozások és beszélgetések, hiszen fontosnak tartjuk, hogy minél szélesebb körben megismertessük az ÉTA munkáját és a fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadásának ügyét. Köszönjük Bódis Krisztának, hogy érdeklődött munkánk iránt, és időt szánt arra, hogy megismerje tevékenységünket.

Ezúton is köszönjük a Lámpás '92 Alapítvány munkatársainak az egész napos lelkes közreműködést, a Színfogó Egyesületnek a lehetőséget, valamint mindenkinek, aki ellátogatott hozzánk, beszélgetett velünk, részt vett a programokon, és hozzájárult ahhoz, hogy idén is tartalmas és emlékezetes napot tölthessünk a *Civil Szigeten*.

Hegedűs Hanga

„Minden napban ott rejlik a csoda lehetősége”

Interjú Regényi Enikő Máriával, a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány kuratóriumi elnökével

Több mint négy évtizede egy nyári táborból indult el az a közösség, amely ma nappali ellátással, lakóotthonokkal és közösségi programokkal segíti az értelmi fogyatékos-sággal élő embereket és családjaikat. Regényi Enikő, a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány kuratóriumi elnöke arról mesél, hogyan vált a családi indíttatásból személyes hivatás, milyen

kihívást jelent az érintettek iskolából a felnőtt-látásba való átmenete és idősödése, valamint mi szükséges ahhoz, hogy ne csupán mások döntsenek róluk, hanem ők maguk is alakíthassák a saját életüket.

– Milyen személyes és szakmai tapasztalatok vezettek a Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány létrehozásához?

– Az alapítvány 1992-ben jött létre, a története azonban jóval korábban, 1982-ben kezdődött. Akkor indult el az a tevékenység, amelyet ma szabadidős szolgáltatásnak neveznénk. A kezdeményezők – Siményi Kamillóné Eszter gyógypedagógus, Simon Anna Gabriella SM, tanító – hitoktató és a nagybátyám, dr. Kovács István római katolikus pap – felismerték, hogy a fogyatékos-sággal élő, köztük súlyosan, halmozottan fogyatékos vagy értelmileg akadályozott gyermeket nevelő családok gyakorlatilag napi huszonnégy órás szolgálatot látnak el. Alig jut idejük a pihenésre, és sok-

szor arra sincs lehetőségük, hogy a család nem fogyatékos gyermekeire külön, teljes figyelmet fordítsanak.

Ezért nyári táborokat szerveztek, ahol a gyermekek önkéntesek és szakemberek támogatásával tölthetnek el egy-két hetet, a családtagok pedig lélegzetvételnyi időhöz juthattak. Az első tábor 1982-ben *Girincsen* tartották. A következő évtől 2006-ig *Söréd*, majd 2006 és 2008 között *Héreg*, 2008-tól a koronavírus-járványig *Nagyvenyim* adott otthont a programnak. A járvány után *Gánton* folytattuk a táborozást; immár ötödik éve térünk vissza oda.

A táborok köré 1983-tól tartós közösség szerveződött. Amikor a gyermekek felső tagozatosak lettek, a családokban egyre erősebben fogalmazódott meg a kérdés: mi történik majd velük az iskola, illetve a munkára felkészítő csoport elvégzése után? Hogyan élhetnek majd felnőttként, később pedig idősödő emberként? Erre a szükségletre válaszul hozták létre az érintett szülők 1992-ben az alapítványt, amelynek első kuratóriumi elnöke dr. Kovács István lett.

Ugyanebben az évben nyílt meg a XI. kerületi napközi otthonunk is. Az intézmény azóta is az önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján működik, vagyis 34 éve dolgozunk együtt azért, hogy a kerületben élő értelmi fogyatékos-sággal élő felnőttek nappali szolgáltatáshoz jussanak. A rendelkezésre álló férőhelyek azonban már nem elegendők: az igény jóval nagyobb a kapacitásunknál. Az önkormányzat szintén fenntart egy súlyosan, halmozottan fogyatékos embereket ellátó napközi otthont, amelynek autizmus-specifikus részlege is van. Ezek a szolgáltatások együtt igyekeznek lefedni a kerületben jelentkező, nagyon különböző szükségleteket.

2001-ben létrejött a *Szent Mihály Otthon*, amely idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Nagybátyám halála után, 1997-ben édesanyám vette át az alapítvány vezetését, 2007-ben pedig megnyílt a budafoki lakóot-

► honunk is. Mindkét lakóotthonban tíz embernek tudunk helyet biztosítani két- és háromágyas szobákban. Keresztény, családias légkörre törekszünk, és olyan lakhatási szolgáltatást szeretnénk nyújtani, amely a lehető leginkább hasonlít az otthoni, családi élethez.

Az alapítvány eredeti küldetésének fontos része, a szabadidős és közösségi programok szervezése ma is megmaradt. A nyári tábor mellett kéthetente szombaton közösségi összejövetelt, úgynevezett hittanklubot tartunk. Ezeken többnyire ugyanazok az önkéntesek segítenek, akik a táborokban is részt vesznek. Katolikus gyökereink miatt – ha erre igény van – a szentségek felvételére is felkészítjük a résztvevőket.

Az ünnepekhez kapcsolódó evangéliumi történeteket gyakran a *Franz Kett* által kidolgozott, élményközpontú pedagógiai és valláspedagógiai módszerrel dolgozzuk fel. A résztvevők mozgással, zenével, beszélgetéssel, közös tevékenységgel és jelképes padlóképek készítésével kerülnek közelebb az adott történethez. A módszer alapszemlélete így foglalható össze: „Én, másokkal közösségben, egy középpont körül tanulok az életről.” Fontos üzenete, hogy minden ember értékes, mindenkinek helye van a közösségben.

Amikor a szülők és más hozzátartozók is eljönnek, igyekszünk olyan szakembert meghívni, aki segít eligazodni az aktuális kérdésekben. Szóba kerülhet például, hogy helyben elérhető-e támogató szolgálat, házi segítségnyújtás vagy jelzőrendszeres szolgáltatás, és miként lehet ezeket igénybe venni. Az alkalmakon azokra is emlékezünk, akik korábban a közösségünkhöz tartoztak – akár segítőként, hozzátartozóként vagy fogyatékos-sággal élő emberként –, de már nincsenek közöttünk. Így a gyász feldolgozása, az elengedés és az emlékezés is természetes része a közös életünknek.

– *Hogyan kapcsolódott be Ön az alapítvány életébe, és miként jutott el a vezetői szerepig?*

– Hivatalosan 2022 óta vezetem az alapítványt; addig édesanyám volt a kuratórium elnöke. Valamilyen formában azonban már a szervezet létrejötte óta részt veszek a mindennapi életében, és a kezdetektől ehhez a közösséghez tartozom. Sokáig önkéntesként segítettem a nyári táborokban és a kéthetente megtartott szombati programokon.

Eredetileg egészen más pályát képzeltem el magamnak. Éppen akkor kellett döntenem a továbbtanulásról, amikor a nagybátyám haldoklott. A családukban régi hagyomány, hogy ha lehetséges, a hozzátartozók otthon, a család körében távoznak el. Ebben az időszakban fogalmazódott meg bennem, hogy a *Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolára* jelentkezem.

Így lettem gyógypedagógus, bár addigra már hosszú évek közös élménye és tapasztalata kötött az értelmi fogyatékos-sággal élő barátaimhoz. Az alapvégzettségem is szorosan kapcsolódott az alapítvány munkájához: értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos tanár és szomatopedagógia-terapeuta lettem.

Eleinte a nyári tábor szervezése és vezetése tartozott hozzám, később a szombati hittan- és közösségi alkalmakat is én kezdtem irányítani. A folyamat természetesen, lépésről lépésre alakult: 2006-ban az alapítvány szakmai vezetője lettem, majd ez a felelősség 2022-ben formálisan is kuratóriumi elnöki szereppé vált.

Mély meggyőződése, hogy jó értelmi fogyatékos-sággal élő emberek között lenni, beszélgetni velük és mellettük haladni az életük útján. Ez engem is gazdagít. Természetesen vannak helyzetek, amelyekben az eltérő képességeink miatt nekem kell több figyelmet, energiát vagy konkrét segítséget adnom. Ettől azonban

ez még közös út marad. Aki értelmi fogyatékossgal élő emberekkel dolgozik nap mint nap, megtapasztalhatja, hogy minden találkozásban, minden döntésben és minden együtt töltött pillanatban ott rejlik valamilyen csodálatos lehetőség.

– *Hogyan változtak az alapítvány céljai és feladatai az elmúlt évtizedekben?*

– Az alapítvány életének is megvoltak és megvannak a maga szakaszai. A lakóotthonok létrehozásáig nagy lendülettel az építkezésre és egy stabil szervezet kialakítására összpontosítottunk. Miután az intézmények megnyíltak, a magas színvonalú, kiszámítható működtetés került előtérbe. Ehhez az is hozzátartozik, hogy a lakókkal és a hozzátartozókkal egyaránt érthetően, megnyugtatóan és partnerként kommunikáljunk.

Később egyre inkább külső körülmények alakították a feladatainkat, például a jogszabályok vagy a foglalkoztatási előírások változásai. Jelenleg az egyik legfontosabb kihívás az idősödés. Lakóink többsége már idős vagy idősödő ember, miközben arra is szükség van, hogy a közösség új, fiatalabb tagokkal bővüljön. A kérdés az, hogyan őrizhető meg egyszerre a közösségi élet folyamatossága és a szolgáltatások megfelelő színvonala úgy, hogy közben a különböző életkorú emberek eltérő szükségleteire is válaszolni tudjunk.

– *Hogyan lehet jól működő közösséget teremteni a különböző életkorú és eltérő szükségletű lakók számára?*

– Elsősorban fel kell készülni erre a helyzetre, és szakemberként tudatosan kell kezelni a különbségeket. Egy intézményben minél egységesebbnek tűnik a csoport, annál nagyobb a kísértés arra, hogy mindenkire ugyanaz a napirend és ugyanazok a megoldások vonatkozzanak. A gyakorlatban azonban ez nem működik.

Valódi választási lehetőségeket kell kínálnunk. Olyan napirendre és programokra van szükség, ame-

lyek lehetővé teszik, hogy egy hetvenéves lakó pihenjen, miközben egy huszonnyolc éves társa videóhívásban beszélget a szüleivel, testvéreivel vagy barátaival. A kihívás lényege a megosztott figyelem: egyszerre kell jelen lennünk több ember mellett, és többféle utat kell kínálnunk nekik.

Ez természetesen könnyebb lenne több munkatárssal, de a jelenlegi körülmények között nehéz megfelelő anyagi megbecsülést biztosítani és elegendő szakembert alkalmazni. Mi önkéntesek bevonásával igyekszünk enyhíteni ezt a hiányt.

– *A családok tapasztalatai alapján melyek ma a leg súlyosabb problémák ezen a területen? Mitől válhatnak az értelmi fogyatékossgal élő emberek a róluk szóló döntések valódi alakítóivá?*

– Ha egy szervezet jól végzi a feladatát, akkor szolgáltatásait az érintett emberek és családtagjaik valós igényeire és kéréseire építi. Ehhez azonban a szociális ellátórendszerben is olyan lehetőségeket kell teremteni, amelyekkel valóban megismerhető az értelmi fogyatékossgal élő emberek véleménye. Nem elegendő, ha a megkérdezésük csak egy papíron kipipált feladat.

Ehhez komoly rendszerszintű változásra van szükség. Amíg a támogatott döntéshozatal nem alapvető megközelítés, hanem csupán a gondnokság egyik alternatívája, addig nehéz valódi részvételtől beszélni. Változtatni kell magán az ellátórendszeren, a hozzá kapcsolódó finanszírozáson és azon is, ahogyan a társadalom a fogyatékossgal élő emberekről gondolkodik. Csak így jelenhetnek meg saját életük és az őket érintő folyamatok aktív alakítóiként.

– *Mit ad az alapítványnak az ÉTA Országos Szövetség tagsága? Miben lehetne még erősíteni az együttműködést?*

– Minél nagyobb egy ernyőszervezet, annál sokfélebb tagszerkezeti igényt kell összehangolnia. Éppen ►

► ezért nagyon fontos, hogy világosan meghatározza a saját szerepét, és közben lássa: a helyi szükségletekre elsősorban helyi válaszokat kell adni. Az ernyőszervezet feladata, hogy a sokféle tapasztalatból felismerje a közös problémákat, és ezeket országos szinten érthetően és határozottan képviselje.

Az ÉTA-n belüli párbeszéd különösen értékes számunkra. A tagszervezetek tapasztalatokat és ötleteket cserélhetnek, az ÉTA pedig a kisebb szervezetek igényeit és nehézségeit magasabb, akár döntéshozói szinteken is meg tudja jeleníteni. Ugyancsak fontos, hogy hatékonyan együttműködjön más, hasonló profilú országos szervezetekkel.

Az együttműködést tovább erősíthetné egy olyan szakmai felület, ahol a tagszervezetek gyakorlati, főként adminisztratív és jogértelmezési kérdéseket tehetnének fel. Egy civil fenntartónak például komoly nehézséget okozhat annak kibogozása, hogyan kell elismerni és összeszámítani egy új munkatárs korábbi közalkalmazotti jogviszonyait, ha a szervezet közalkalmazotti feltételeknek megfelelő státuszban foglalkoztatja. Az ilyen konkrét ügyekben nagy segítséget jelentene egy könnyen elérhető, megbízható szakmai tudásbázis vagy tanácsadási lehetőség.

– *Mely területek kapnak megfelelő hangsúlyt a gyógypedagógus-képzésben, és mely témákra kellene nagyobb figyelmet fordítani?*

– A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar jelenlegi tantervét összetettnek, összeszedettnek és átfogónak tartom: a korai életkortól egészen az időskorig megjelennek benne a különböző életszakaszok és szerepek. Mégis nagyobb hangsúlyt kellene kapnia annak a szemléletnek, hogy a gyógypedagógiai támogatás nem ér véget az iskoláskorral. A szakembereket fel kell készíteni az élethosszig tartó kísérésre is. Lehet, hogy ez nem kizárólag a felsőoktatási képzés feladata, hanem szélesebb szemléletformálást és jobb információátadást is igényel.

Amikor egy fogyatékossgal élő fiatal eléri a 24-25 éves kort és kikerül a köznevelésből, gyakran megszakad az addig kialakult közös gondolkodás és támoga-

tási folyamat. Nem kerül teljesen légüres térbe, de a köznevelési és a szociális intézményrendszer együttműködése két külön ágazat határán ma még nehézkes.

Ezért kiemelten fontos az átmenet tudatos megtervezése. Mi történik az iskola után? Talál-e munkát az érintett fiatal? Nappali ellátásba kerül? Otthon marad az idősödő szüleivel? Minden jelentős életszakaszváltás normatív krízist jelent (*Erikson életszakasz modellje alapján*), nemcsak az értelmi fogyatékossgal élő embernek, hanem a családjának és annak az elkötelezett gyógypedagógusnak is, aki addig mellette állt. A szakembernek azt is tudnia kell, mit tehet a továbblépés előkészítéséért még a köznevelés keretei között.

A másik meghatározó terület az idősödés. A gyógypedagógiai, a szociális, az egészségügyi és a foglalkoztatási rendszernek, valamint a lakhatási szolgáltatásoknak egyaránt fel kell készülniük arra, hogy egyre több idősödő fogyatékossgal élő embernek lesz szüksége személyre szabott támogatásra. Tisztázni kell azt is, milyen ellátás szolgálja legjobban az érdekeiket. Alapvető kérdés például, hogy egy lakóotthon valóban élethosszig tartó otthont jelenthet-e, vagy a nyugdíjkorhatár elérése után az ott élő embernek másik intézménybe kell költöznie.

– *Milyennek szeretné látni a hazai ellátó- és érdekvédelmi rendszert öt-tíz év múlva?*

– Szeretném, ha olyan ellátótjogi képviselők dolgoznának a rendszerben, akik magas szinten ismerik az alternatív és augmentatív kommunikáció különböző formáit. Fontos lenne, hogy az érdekvédelmi fórumokon az értelmi fogyatékossgal élő emberek és az országgyűlési képviselők személyesen találkozhassanak, és valódi, érdemi párbeszédet folytathassanak egymással.

Olyan szociális ellátórendszerre lenne szükség, amelynek minden szintje fizikailag és infokommunikációs szempontból is hozzáférhető. Így az értelmi fogyatékossgal élő emberek nem csupán azok lehetnének, akikről mások beszélnek és döntenek, hanem saját jogon megjelenhetnének, elmondhatnák a véleményüket, és részt vehetnének az őket érintő döntésekben.

Tudomány, közösség és elfogadás

– nagy sikerrel rendezték meg a Nyitott Kapu programot Szajkon

A megszokott augusztus végi időpont helyett, az idén Június 13-án adott otthont Szajka egy különleges eseménynek. A *Magyar Feltalálók Napjához* kapcsolódva a „Fogadj el” Alapítvány immár hetedik alkalommal rendezte meg jótékonyági terepfutását, amely idén egy egész napos, tudományos és családi fesztivállal, a *Nyitott Kapu* rendezvénnyel egészült ki. A program egyszerre szólt a mozgás öröméről, a tudomány szeretetéről, a közösségi összefogásról és a fogyatékkal élő emberek elfogadásáról.

A nap már kora reggel mozgalmasan indult. A résztvevők regisztrációját követően *Kékkőiné Kiss Judit* vezetésével közös bemelegítő tornán készültek fel a futók a versenyre, majd a hivatalos megnyitó után rajtolt el a VII. Jótékonyági Terepfutás.

A versenyen három táv közül választhattak az indulók: a családok számára is teljesíthető 2 kilométeres útvonal, az 5 kilométeres középtáv, valamint a 12,5 kilométeres, negyedmaratoni kihívás várta a sportolókat. A résztvevők Szajka és a környező dombvidék legszebb részein haladhattak végig, miközben önkéntesek és frissítőpontok segítették őket az út során. A futás azonban ezúttal is jóval többről szólt, mint a teljesítményről: minden nevezés a „Fogadj el” Alapítvány fogyatékkal élő embereket segítő munkáját támogatta. A rendezvény jelmondata – „A futás összeköt. Az elfogadás erőt ad.” – végigkísérte az egész nap hangulatát.

Miközben a futók teljesítették a választott távokat, 10 órától megnyitották a *Nyitott Kapu* tudományos programjai. Az alapítvány udvara és épülete igazi élményközponttá alakult, ahol gyerekek és felnőttek egyaránt testközelből ismerkedhettek meg a tudomány világával.

Nagy sikert arattak a *Magyarországi Diáklaborok Egyesületének* látványos kísérletei, amelyek bebizonyították, hogy a fizika és a kémia játékosan is bemutatható. A *Draco Csillagászati Egylet* a világűr titkaiba kalauzolta az érdeklődőket, míg *Schäffer-Wilhelm Bernadett* robotikai foglalkozásán a legfiatalabbak a modern technológiáival ismerkedhettek meg. A gyerekeket tudományos pontgyűjtő vetélkedő várta, amely játékos formában ösztönözte őket arra, hogy minél több állomást felkeressenek és kipróbáljanak.

A programok között helyet kapott a *Magyar feltalálók arcképcsarnoka* című kiállítás is, amely hazánk kiemelkedő tudósait és feltalálóit mutatta be. *Dr. Csótó-Fodor Krisztával* a C-vitamin szerepéről tanulhattak játékos formában a résztvevők, míg *Dr. Mammel Mariann* „Maci doki” foglalkozása a gyógyítás alapjait ismertette meg a gyermekekkel. A kreatív alkotni vágyókat *Kálmán Bea* tudományos barkácsolóműhelye várta.

Egész nap látogatható volt a sérülteket foglalkoztató műhelyek kézműves vására is, ahol az érdeklődők az ellátottak által készített igényes termékek közül válogathattak. A finom lángos, rétes és a közös ebéd igazi közösségi találkozássá tette a rendezvényt.

A futóverseny eredményhirdetésén minden kategóriában az első három női és férfi helyezett vehetett át érmet, oklevelet és a *Béres Gyógyszergyár* felajánlásá-

ból ajándécsomagot. A díjazottak mellett azonban minden célba érkező győztesnek érezhette magát, hiszen részvételével egy nemes ügyet támogatott.

A délutáni kulturális műsor méltó folytatása volt a napnak. Elsőként a Szajki „Fogadj el” Alapítvány Fogyatékosok Napközi Otthonának ellátottai és dolgozói mutatták be „Tűz vagyok” című táncos produkciójukat, amely nagy tapsot kapott a közönségtől. A résztvevőket *Kékkői Mónika* polgármester is köszöntötte, majd a babarci *Tajti és Gayer* család közös zenés előadása idézte fel a helyi sváb hagyományokat. Ezt követően a *Szenior Örömtánc* csoport bebizonyította, hogy az aktív közösségi élet és a mozgás minden életkorban örömforrás lehet.

A rendezvény végén a szervezők köszönetet mondtak mindazoknak, akik munkájukkal, támogatásukkal vagy részvételükkel hozzájárultak a nap sikeréhez. A program hálaadó liturgiával zárult, amelyen *Asztalos Gábor Tamás* diakónus szolgált, a zenei szolgálatot pedig *Jáger László* és a *Bólyi Platánliget Otthon* gondozottai látták el. A szervezők hálát adtak azért is, hogy a „Fogadj el” Alapítvány immár 35 éve szolgálja a fogyatékkal élő emberek támogatását és közösségük építését.

Az idei *Nyitott Kapu* rendezvény ismét bebizonyította, hogy a tudomány, a sport, a kultúra és a közösségi összefogás kiválóan megfér egymás mellett. A sok mosoly, a családi hangulat, a lelkes önkéntesek munkája és a számos érdeklődő jelenléte egyértelműen igazolta, hogy a rendezvény mára a térség egyik meghatározó közösségi eseményévé vált. A szervezők reményei szerint jövőre még többen nyitnak majd kaput a tudomány, az elfogadás és az összefogás felé.

Tíz év papíron

dr. Limbach Viktória

2026. január 1-jén hatályba lépett az új, tíz évre szóló (2026–2036) *Országos Fogyatékosügyi Program*. A dokumentum meghatározza azokat a legfontosabb célokat és irányokat, amelyek mentén a következő évtized fogyatékosügyi politikájának alakulnia kell.

Tíz év azonban hosszú idő. Eppen ezért talán nem is az a legfontosabb kérdés, hogy mi szerepel a Programban, hanem az, hogy mi valósul meg belőle a fogyatékossgal élő emberek és családjaik mindennapjaiban.

Az új Program fontos alapelveket rögzít. Ezek között szerepel az önrendelkezés, a teljes és hatékony társadalmi részvétel, az egyetemes tervezés, az észszerű alkalmazkodás és – talán mind közül az egyik legfontosabb – a „*semmit rólunk nélkülünk*” elve. A Program abból indul ki, hogy a fogyatékossgal élő ember nem pusztán támogatásra szoruló személy, hanem jogokkal rendelkező, autonóm ember, akinek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy saját életéről maga dönthessen.

A célok között megtaláljuk mindazokat a területeket, amelyekkel az ÉTA tagszervezetei és az általuk támogatott emberek nap mint nap találkoznak: az oktatást, a foglalkoztatást, az önálló életvitelt, a szociális szolgáltatásokat, a támogatott lakhatást, az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést, a rehabilitációt és a hozzáférhetőséget.

Mindez azonban egyelőre elsősorban irány és célkitűzés. A következő lépés annak meghatározása, hogyan lesz ezekből konkrét intézkedés.

Az Országgyűlés ezért arra is felkérte a Kormányt, hogy intézkedési tervekben határozza meg a Program végrehajtását. Ezeknek már nem csupán általános célokat kell tartalmazniuk, hanem a megvalósításhoz szükséges eszközöket és mérhető indikátorokat is. Különösen fontos, hogy 2027-től a központi költségvetés tervezése során is figyelembe kell venni a Programban meghatározott célokat.

Ez az a pont, ahol a civil szervezetek szerepe különösen fontossá válik.

A „*semmit rólunk nélkülünk*” elv ugyanis nem teljesülhet pusztán azzal, hogy egy elkészült dokumentumot véleményezésre megküldenek az érdekképviseleti szervezeteknek. A fogyatékossgal élő embereknek, családjaiknak és az őket támogató szervezeteknek már annak meghatározásában is részt kell venniük, mely problémákra kell a következő években valódi, működő megoldást találni.

Nem elegendő kimondani az önálló életvitelhez való jogot, ha nincs elérhető támogató szolgáltatás. Nem elegendő támogatott lakhatásról beszélni, ha arra éveket kell várni. Nem elegendő az egyenlő hozzáférést célként megjelölni, ha egy szolgáltatás a gyakorlatban nem hozzáférhető.

A következő hónapok ezért fontosak lehetnek. A korábbi, 2024–2025-re szóló intézkedési terv egyes feladatainak végrehajtását az új intézkedési terv hatálybalépéséig, de legfeljebb 2026. szeptember 30-ig meghosszabbították.

Most tehát annak van itt az ideje, hogy a hosszú távú célok mellé konkrét intézkedések, felelősök, határidők, források és számonkérhető eredmények kerüljenek, és annak is, hogy az érintettek és az őket képviselő szervezetek elmondják, mit szeretnének tíz év múlva látni.

2036-ban az új *Országos Fogyatékosügyi Program* sikerét végső soron nem az fogja megmutatni, hány intézkedési terv, stratégia vagy jelentés készült el, hanem az, hogy mennyivel lett könnyebb önállóan élni, tanulni, dolgozni, dönteni és részt venni a közösség életében fogyatékossgal élő emberként Magyarországon.

Budapest, 2026. 08. 20.

dr. Limbach Viktória

Belső pályázataink által támogatott tagszervezeteink listája 2026 évben

	Tagszervezet	Tagszervezet székhelye	Támogatott program	
			Szakmai	Foglalkoztatási
1	Bárka Alapítvány	Dunaharaszti	279 200	200 000
2	Búzavirág Alapítvány	Vámosújfalú	320 000	400 000
3	Civitan Club Help Egyesület	Budapest	400 000	400 000
4	Down Alapítvány	Budapest	320 000	500 000
5	Egy a Világunk Alapítvány	Győrújfalú	400 000	
6	Egyenlő Esélyekért Alapítvány	Csömör	240 000	200 000
7	Együtt-Értük Alapítvány	Martonvásár	344 200	400 000
8	Életfa Kulturális Egyesület	Budapest	336 000	
9	Esőemberekért Egyesület	Tata	320 000	300 000
10	Felhőjárók Alapítvány	Százhalombatta	320 000	
11	Fény Felé Alapítvány	Debrecen	400 000	500 000
12	Fogadj El Alapítvány	Szajk	320 000	300 000
13	Fogd a Kezem Alapítvány	Pécs	360 000	400 000
14	„Fokról Fokra” Alapítvány	Esztergom	320 000	
15	Gondoskodás Alapítvány	Mezőkövesd	320 000	
16	Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány	Budapest	400 000	
17	Hornyák Alapítvány	Budapest	384 000	
18	Kézenfogva Alapítvány	Budapest	400 000	500 000
19	Lámpás '92 Alapítvány	Valkó	400 000	500 000
20	Magyar Williams Szindróma Társaság	Budapest	400 000	
21	Nem Adom Fel Alapítvány	Budapest		400 000
22	Omnis Alapítvány	Nyíregyháza	320 000	400 000
23	Otthon XVI. Alapítvány	Budapest	400 000	500 000
24	Összefogás az Egyenlő Esélyekért Nonprofit Közhasznú Kft.	Csömör	320 000	200 000
25	Patrónusház Nonpr.Kft	Gödöllő	344 000	
26	Regens Wagner Alapítvány	Balatonmárfürdő	387 200	300 000
27	Strázsa-Kégli Nonprofit Kft.	Szabadszállás	400 000	
28	Strázsa Tanya Közhasznú Szoc.Szöv.	Szabadszállás		500 000
29	Summa Vitae Alapítvány	Piliscsaba	360 000	
30	Strokeinfo Alapítvány	Kiskutas	400 000	
31	Szimbiózis Alapítvány	Miskolc	400 000	500 000
32	Szegedi Korai Fejlesztést és Integrációt Támogató Alapítvány	Szeged	384 000	
33	Szociális, Gyermejkölési és Egészségügyi Szolgálat	Hatvan	320 000	
34	Tómalom-Híd Alapítvány	Sopron	320 000	199 859
35	Vésztő Sérült Gyermekekért Egyesület	Vésztő	400 000	400 000
ÖSSZESEN			11 738 400	7 999 859

Értelmi fogyatékossgal élő színészek, nemzetközi színvonalú társulat – a Baltazár különleges világa

A Baltazár Színház csaknem három évtizede bizonyítja, hogy az értelmi fogyatékossgal élő színészek helye nem a művészet peremén, hanem a színpad közepén van. Elek Dóra alapító és művészeti vezető a társulat születéséről, a tehetség kibontakoztatásáról és a színház társadalomformáló erejéről beszélt.

A társulat nemrég elnyerte a Színházi Kritikusok Céhének jövő díját. Elek Dóra számára az elismerés azért különösen fontos, mert ezúttal nem gyógypedagógiai vagy fogyatékosügyi kezdeményezésként, hanem színházi teljesítményként értékelték a Baltazárt. Mint fogalmazott: „Minket kezdettől fogva művészi célok vezérelnek” A díj igazi eredményét mégis abban látná, ha olyan nézők is eljutnának az előadásokra, akik eddig nem ismerték a társulatot.

A Baltazár ötlete egy franciaországi fesztiválon született meg, ahol Elek Dóra Down-szindrómás színészekkel dolgozó társulatokat látott. Ekkor ismerte fel, milyen erőteljesen képes a színház láthatóvá tenni a sokszor rejtve maradó képességeket. „Akkor villant belém, hogy a színház fantasztikus terepe lehet annak, hogy megmutassuk az értelmi fogyatékossgal élő emberek egy olyan oldalát, amely a hétköznapiokban sokak előtt rejtve marad.” – mondta. Hazatérése után színészeket keresett, 1998-ban pedig megszületett az első előadás, az Ébredések.

A munkát az első perctől a professzionális művész-képzésre építette. A színészetet színész, a táncot táncos, az éneket énekes tanította. A fogyatékossgal élő emberek számára azonban ma sincs elérhető, hivatalosan elismert művészképzés, ezért Elek Dóra szerint rugalmasabb felvételi követelményekre vagy – egy kifejezetten az ő igényeikhez igazodó akkreditált – képzési programra lenne szükség. Hangsúlyozta: a Baltazár művészei nem csupán a fogyatékossgal élő emberek között számítanak tehetségesnek, hanem más színészekhez mérve is rendkívüliek.

A társulat előadásai nem a fogyatékossgáról szólnak. A rendezők a színészek személyiségéből és erősségeiből indulnak ki, miközben magas színvonalú, gyakran spirituális és intellektuális kérdéseket felvető szövegekkel dolgoznak. „Hiszek abban, hogy attól, hogy valaki értelmi fogyatékossgal él, a spirituális érzékenysége és a szellemi szabadsága teljes lehet – a szelleme szárnyalni tud.”

Elek Dóra szerint a színház legnagyobb ajándéka a katarzis. Egy erős előadás nemcsak a néző érzéseit, hanem a gondolatait és a fogyatékossgal élő emberek-ről alkotott képét is megváltoztathatja. Ha ez a változás sok emberben megszületik, a színház valódi társadalomformáló erővé válhat.

A teljes interjú az ÉTA – Ablak a világra hírportálon olvasható.

ÉTA-HÍREK

A lap egyes írásainak tartalma nem minden esetben egyezik a szerkesztőség véleményével.

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége (ÉTA) kiadványa

1158 Molnár Viktor u. 94–96. • Telefon/fax: (06 1) 414 0500 • e-mail: iroda@eta-szov.hu • honlap: www.eta-szov.hu • www.facebook.com/ETASzovetseg/

Felelős: Selmeci László György, elnök • e-mail: selmeci.laszlo@eta-szov.hu

Szerkesztő: Szűcs-Bíró Hajnalka • Telefon: (06 20) 252 1256 • e-mail: biro.hajnalka@eta-szov.hu

Nyomda: Spori Print Vincze Kft. ISSN 1788-2877